

מסורת הש"ס

א (**ל**עילי'יט, **צ**) מוסקע **דשנת** ספ"ב דר"ג ע"פ, **א**) (למלא) במוסקעאן, **ו**) מוסקעא **דשנת** ספ"ב דר"ג, **ס**) ספ"א אפי'.

‏← הגהות הב"ח →

הגהות הב"ח

(א) גמ' דר"ש שזורי סבר אבד מלקט מלכו וכו' ורבי יהודה:
(ב) רש"י ד"ה אס בנשימה וכו' והדליק זה חייב:
(ג) ד"ה מאי טעמא וי' הוא פטור הס"ד:

‏‏‏‏‏←

שיטה מקובצת

אן שהוא משום שם אחד שהוא חייב על מה נחלקו על היתוב אלא נמחק:
ס ורבי יהודה מאי קאמר דפליגי, יו' אם כפר ישנני לשמואל דמתעסק פטור ומתי' דר' יהודה מתקמא באבד מלקט נעבוד מילתא דרש' [גיכ בהבי] אפי' ריי מאי אתא לאשמעינן אלא לא מתעסק כו' אבל לא רצה לומר איפאך דרש' ורש' שזורי סביר מתעסק חייב וריי [סבר] פטור דלכאורה שמעך לישנא דר'י אפי' במהבזין ללקט תאנים ולקט ענבים ולא שמעך כולי' האי דאירי דאבר מלקט מלכו:
ותוס': ור' יהודה מאי קאמר דפליגי במהבזין ללקט ענבים וכמאבד מלקט מלכו ודברשי' ליל הדיני כו':
ס ע' דהקדושין:
ס שמעון ורבי שזורי סבר שכן:
ס ולא שנא כדבר שהוא בשני:
ס ע' דהחזיקין:
ס ודוקלת או בכורא ותמכין חזית אורכותא נמחק:
ס טסור.
גימ' קצת ט"י תחזי ככמא דוכתא גרסי לעיל כרשי' דיל רש"י גרסי כן והוסי' בכמה דוכתא גרסי לעיל כרשי' דיל רש"י דהאי' גרסי חייב:
ס חייב כשהי' נשימת פטור בנשימה אחת חייב בששיטא:
ס נתי' דאקדמוי' ובסמק' פליגי תיק לפי' דאמר להקדים איכא בניייהו.

תוס':
ס ודפטר ונאלא דקא נמכין לכבות ולא קא מביין להבדיר וליכא למימא משום הוי ספק רישא דהכי מאי טעמא דפטר.
תוס':
ס ער' אליעזר ברבי צדוק ורבי חייב [ותיבת אמר נמחק].
ואניס' דהוי מלאכה שאינה צריכה לגופה שי לפיש ס"ל ר' יהודה דאמר מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב ובמקלקל בהבערה כרשי' דמחייב:
תוס':
ס י' ירימה תיבת יוחנן נמחק:
סן ואיב בר תיבת אמי נמחק:
סן לרש' ורבי שמעון שזורי דאקמא פלוגתייהו:
סן מלאכה זו ועשה:
סן מן תיבת תוספתא וליכא בהצאי לבנות:
סן האחרונה תחילה ר' לשמעון:
סן עבר מחייב ולא איכפת לן במוקדם ומאחרו כו'.
סן ססור

אחרי' נמי לא מאחר דליכא למימא:
סן הממלא כלי פטורי' סן איכיון אלא לחדא ולשני שניה מתעסק:
סן כותחו שהוא נפח רציון חפצין ומתכוין לכבות עליונות שחן גסות:
סן שהוא מקלקל אצל הס"ד:
סן אביי בר אבין חזית אמי נמחק:
סן לן חזינו דרבי יוסי:
סן פטור דר' שמעון אתר ו' נמחק:
סן אפילו נתכוין בר דשני מימס:

ספק אכל חלב

מאי ניחא צ' שמוס. קא סלקא דעמך השמא שמורות ולבנות נמי כשני מינין דמו ואי ר' שמעון ור' שמעון שזורי נמי כרבי יהודה מוקמי פלוגתייהו:
בנתכוין ללקט את זה ולקט את זה רבי יהודה מאי אתא לאשמועינן? **אלא לאו מתעסק איכא** לרבי שמעון יין שזורי דלוקי פלוגתא צאצד מלקט מלכו אבל במתעסק דברי הכל פטור ואתא איזו למימר אפילו נתכוין ללקט יו' הוי מתעסק הואיל ובאיסור נתעסק פליגי ומחייב רבי אליעזר ואפילו רבי יהושע לא פטר אלא בשני שמות אצל בשם אחד חייב ותמה אי כו' אס כן למא נאמר צה פרט למתעסק צהימר או במתעסק צאצ מלאכה יו' ועשה אכ מלאכה אחרת: **אזד מלקט מלכו בשם אחד**. שנתכוין למלאך יו' ושכח כסבור מלאה אחרת הסמוכה לה צעינא והלכה ידו על הרשאותה דברי הכל חייב הואיל ולכן נתכוין מחלה ועוד כששכח מחשבתו **שמוס**. שנתכוין למאנים ושכח וכסבור ענבים צעינא והלכה ידו על המאנים: **ורבי יהודה סבר**. אפילו בשם אחד פליגי וספירא ליה דשמורות ולבנות **שס אחד** וכן הואיל וכן מיין אחד. יין [מוספות] מה שאמר בנמניתין ממיה איז אס פטר צה ר' יהושע צמין אחד סהרי נקיימה מחשבתו. עד חז' מוספות: **ליקדם איכא בניייהו**. שנתכוין ללקט זו מחלה ואמר כן זו והלכה ידו על האחרונה יו' ר' שמעון ורבי שמעון שזורי סבר אס משא אחד צהרי' ורבי יהודה וסס אחד הן וסוף סוף דתרווייהו עדן ס' ולא איכפת לן בנמקדם המאוחר כי פליגי בשני שמות ר' אליעזר מחייב טחלת הואיל ולשנייהו נתכוין ושיניהו עשה אלא איכפת לן בנמקדים המאוחר ורבי יהושע פטור הואיל ובשעת לקיטת כל אחת ואחת לא לזה הוא מכיון הוה ליה כמתעסק ופטורי' ורבי יהודה סבר אפילו בשם אחד פליגי אצל תמהני למא פטר הואיל וסוף סוף לשנייהו נתכוין אצל במתעסק צעלמא שלא נתכוין אלא למאכה: **אזד עשאה ועשה את חצרתה** דכולי עלמא פטור: **והא פניא**. סייעמא דמישיגין למוקדם ומאוחר: **להדליק זו. בשגגת שם או בשגגת מלאכות: והדליק זו פטור**. דהיינו מתעסק לא נתכוין אלא למאכה ולא עשאה ועשה את חצרתה: **להדליק ולבנות**. כשהיה

נר דולק ונר כבוי ומתכוין להדליק זה מחלה ואמר כך לבנות זה וכנה זה ואמר כך הדליק זה: **אס בנשימה אחס**. שנפח ומחמת הנפוחה כבה זה ו^א) והדליקה חייב דליכא למימרא כי מוקדם וחי כמאחר: **בשני נשימות פטור**. דלא נעשית ככר יא': **לא אשכחי ונכבשמיס**. דליכא להדליק כזה ואמר כך הדליק: **החוסס**. הממלא יס כלס מנזור הנמלים: **מכנה פעלויות**. נעשות מחמתות וכן מחמת המשא של עליונות ומצביר התחתונות שהיו כבויות מחמת המשא שהיה עליהן וכשהן עכשיו עליונות נמצערות: **מאי טעמא דמאן דמחייב פסרי**. הא לא איכיון יס למלא ולגביה מתעסק הוא ^א) : **נדי לפצביר אס הפחתונום**. כלומר להצערות התחתונות לא הוה לרין אלא לכבוי עליונות היתה עיקר כוונתו יס שהיה נפח ורין לפחמין נתכוין לבנות עליונות שהיו גסות ואף על פי שיער שצבירו התחתונות נתכוין לכבוי של אלו על מנת שימצבירו אלו אף על פי שהוא יס מקלקלס אאלו: **מקלקל צהצערה**. כגון דנפח הוא כדאמר רבי יוחנן **בנפח שנו דלא ניחא ליה לנפח להצביר גחלים : מקלקל צהצערה חייב** דקיי"ל [וצ"ל ד:] אף על גב דשאר מקלקלים פטורין מוצל ומצביר חייבין: **ינ: אמי צר אבין כו' כגון שפמיון**. לבזויי ולהצברה ואפילו הכי להצברה פטור מנא קמא סבר לה כר' יוסי דאמר הצברה ללאו יאלא וליכא קרבן:

מתיב רב אושעיא ^א) **רבי שמעון שזורי ורבי שמעון** אומרים לא נחלקו על דבר שהוא אחד שמושם אחד שהוא חייב אלא [על מה נחלקו] על דבר שהוא משום שני שמות שרבי אליעזר מחייב חטאת ורבי יהושע פומר יורבי יהודה מאי קאמר דפליגי בנתכוין ללקט ענבים ולקט תאנים שמורות ולקט לבנות ענבים ותאנים שמורות ולבנות מאי היהו שני שמות חיינו רבי שמעון ור"ש שזורי רבי יהודה מאי אתא לאשמועינן אלא לאו מתעסק איכא בניייהו דרבי יהודה סבר מתעסק חייב ^א) [ור"ש] ור"ש שזורי סבר מתעסק פטור לא מתעסק דברי הכל פטור והכא בהא קא מיפלגי דרבי שמעון ^ז) שזורי סבר ^ב) שבה מלקט מלכו בשם אחד דברי הכל חייב כי פליגי בשני שמות ר' יהודה סבר לא שנא בשם אחד ולא שנא ^ס) בשני שמות פליגי ^ח)בא אמר ליקדם איכא בניייהו ^ט) והתניא ^א)היו לפניו שתי נרות דלוקות ^א) (ארוכות) ונתכוין לכבות את זו וכיבה את זו להדליק את זו והדליק את זו פטור ^ט) ביהדליק ולכבות וכיבה והדליק בנשימה אחת חייב ^י) [בשתי נשימות פטור] פשיטא מהו דתימא לא איתעבד מחשבתיה דהא להדליק מעיקרא בעי ולבסוף לכבות וכי עבד מעשה כיבה ובסוף הדליק הוא ואימא פטור קא משמע לן נהי דאקדומו יא' (נמו') לא מקדים אחריו נמי לא מאחר

תנו רבנן ^א) החורות גזלים בשבת חייב חטאת רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי אליעזר ברבי צדוק ייחייב שתיים מפני שהוא מכבה את העליונות ומצביר את התחתונות במאי עסקינן אי דקא מיכוין לכבות ולהבעיר מאי טעמא דמאן דפטר יס אלא דלא קא מכוין להבעיר מאי טעמא דמאן דמחייב תרתיה רבי אלעזר ורבי חנניא דאמרי תרווייהו יבגון שנחכוין לכבות העליונות כדי להבעיר את התחתונות דתנא קמא קסבר מקלקל בהבערה פטור ורבי אליעזר ברבי צדוק יס אמר חייב וכן אמר רבי יוחנן בנפח שנו אמר רבי יס יוחנן עד כאן לא נתגלתה טעמא של הלכה זו יס ^א)אמי בר אבין ורב חנניא בר אבין דאמרי תרווייהו כגון

היינו ר' שמעון ור' שמעון שזורי. דעל כרחיך לרין לומר דהכי פירשו ומלימיה לא נחלקו על דבר שהוא משא אחד שחייב כגון מאנים ומאנים ובאצד מלקט מלכו או לבנות ולבנות ושמורות ושמורות ואצד מלקט מלכו כדפי' לעיל על מה נחלקו על דבר שחייב שמות כגון ענבים או מאנים או שמורות ולבנות ואצד מלקט מלכו כדמפרש לעיל טעמייהו דלא מנינו למימר לר' שמעון ר' יהושע ורבי שמעון שזורי על מה נחלקו על דבר משום שני שמות כגון שלקט מאנים או ענבים ואינו יודע מה לקט דמאי קממע לן יו': **א"ר** **דאי מתעסק איכא בניייהו דרבי יהודה סבר דמתעסק**

חייב ור' שמעון שזורי ורבי שמעון סבר מתעסק פטור. יס ורבי שמעון סבר דפלוגתיה דרבי יהושע ורבי אליעזר צאצד מלקט מלכו ומתכוין ללקט מאנים ולקט ענבים או שמורות ולקט לבנות דשני מינין הן כדמפרש לעיל טעמייהו אצל צמין אחד ובאצד מלקט מלכו לא נחלקו דלכולי עלמא חייב אצל צמין אחד דשלא אצד מלקט מלכו כגון שנמכוין ללקט אלו ולקט אחרת פטור משום מתעסק ורבי יהודה אמר אפילו יס בנתכוין כו' ובשני מינים פלוגתייהו ובשלא אצד מלקט מלכו ומינה דייקין דוקא בשני מינין אצל צמד מינא לכלוי עלמא חייב כדדייק לעיל הש"ס ואמאי ר' מתעסק כו' והדכן קושין לדוכמיה והא דפשיטא ליה להש"ס האי שיטה דלרבי שמעון מתעסק פטור ומוקי פלוגתייהו צאצד מלקט מלכו ולרבי יהודה מתעסק חייב ומיירי צשלא אצד דהכי משמע לישנא דמתניתין דר' יהודה מחייב טפי דקאמר ר"ש שזורי ר' יהושע אמרס לא נחלקו על דבר שהוא משום אחד שחייב כלומר דהסמ דאי חייב על מה נחלקו על שני שמות כו' כלומר דהסמ איכא מאן דפטר ועל זה הסי' ר' יהודה אפילו נתכוין ללקט מאנים כו' פליגי ואיכא מאן דמחייב ועוד מדקאמר תמה איז אס פטר צה רבי יהושע משמע דר' יהודה מחייב טפי:

קמא שנתכוין לכבות העליונות כדי להבעיר את התחתונות דתנא קמא קסבר מקלקל בהבערה פטור ורבי אליעזר ברבי צדוק יס אמר חייב וכן אמר רבי יוחנן בנפח שנו אמר רבי יס יוחנן עד כאן לא נתגלתה טעמא של הלכה זו יס ^א)אמי בר אבין ורב חנניא בר אבין דאמרי תרווייהו כגון

הנמי נמי מילה מתעסק בחבורה דלאו דמצוי נמי חייב אבל בשאר כל מילי דשבת מתעסק פטור לדברי הכל: והא הכא דמתעסק הוא בשבת בזמן דו וליקט מין אחד מחייבי ר' אליעזר ואפי' ר' יהושע נמי לא פטר אלא ממינא למינא כי נתעסק בזמן וליקט בידו מין אחד אבל בחד מינא כגון דמתעסק בגפן זו ולקט אחרת אפי' ר' יהושע מחייב שמיין אותה מלאכה שנחכוין עשה אלאמא דמתעסק בשבת חייב: א"ל שמואל הכא במאי עסקינן דמחייב ר' אליעזר כגון שאבד מלקט מלכו. כלומר שאבד ונשתבח מלכו מה שנחכוין ללקוט תחלה כגון שנחכוין ללקוט תחלה ונשכח וכסבור תאנים בעא ללקוט וכשבשק ללקוט תאנים הלכה ויז בלא דעתו על הענבים ולקטן: דר' אליעזר סבר הכי נעשית כותנה. מה שנחכוין תחלה חייבי: ור' יהושע סבר הכי לא נעשהה בקשותו ומחשבתו. בשבשה שיליקט לא נעשהה בקשותו ומחשבתו שהוא ביקש תאנים וליקט ענבים אבל בעלמא אפי' בזין אחד בשלאל ליקט אותו עצמו שחשבש עליו [ואלא] שגן גפן אחד פטור לדברי הכל וכי' שב' מינין:
ס'אלא לאו מתעסק איכא בניייהו דר' יהודה סבר מתעסק. בבי האי גונא שב' מינין חייבי לדברי הכל ומשום הכי קאמר תמיה אני אם יפטור ר' יהושע בזה אלא אי זה מתעסק פטור אי כדבארי: ור' שמעון שזורי סבר. במתעסק כי האי גונא שב' מינין פטר ר' יהושע אלאמא במתעסק בשבת פליגי וקשיא לשמואל דאמר דמתעסק דשבת דברי הכל פטור: לא מתעסק דברי הכל פטור והכא בתאי פליגי יו' שמעון שזורי סבר נשתבח מלקט מלכו במשם אחד. כגון ב' גפנים ותתכוין ללקט אחת ושבת אותה שהיה ברעתו ללקוט וכסבור שהאחרת רצה ללקוט וכשבשק ללקוט אותה שהיה סבור הלכה ידו על הראשונה שסקדום נתכוין דברי הכל הואיל ומין אחד נעשה כותנה: כי פליגי ב' שטות. בבי מינין דר' אליעזר סבר בשבח מלקט מלכו בבי' מינין חייב שהיו נעשה כותנה. ור' יהושע פטור דסבר לא נעשה בקשותו ומחשבתו. ור' יהודה סבר לא שנא כדבר שהוא פשוט יס אפי' במשם אחד והכי מתוין למתניתין: ר' שמעון שזורי אומר לא נחלקו כו'. על מה נחלקו על שבת מלקט מלכו בבי' מינין דר' אליעזר כו'. ורבי יהודה סבר ר' אליעזר דמחייב במשם אחד ואפי' אם נתכוין ללקט תאנים כו' דהיינו שני שמות אפי' הכי מחייב. ור' יהושע דפליג דפטר בבי' שבות הכי נמי פליג במשם אחד דפטר וקאמר ר' יהודה אפ"כ דאמינא דפליג בהרריות תמיה אני אם יפטור בה ר' יהושע בשבח מלקט מלכו בבי' מינין דלא נעשה בקשותו ומחשבתו. אבל מתעסק דשבת בעלמא דברי הכל פטור: וכא אמר ליקדם איכא בניייהו. דר' שמעון שזורי סבר עד בר שהוא משום יס שמות אם נתכוין ללקט אחת קודם והקדים וליקט חברי קודם ר' אליעזר מחייב ור' יהושע פטר ואמיר יהודה תמיה אני אם יפטר ר' יהושע במקדים דר' יהודה סבר דמקדים מחייב ר' יהושע הואיל ודעתו ללקוט שניהם מה לי אם הקדים זה או זה. ואמר לו ר' יהושע לעצמך איכ' אשר חטא בה למה נאמר אלא פרט למתעסק והקדים האחרון דפטר. אבל מתעסק דשבת דעלמא פטור לדברי הכל: והתניא. סייעא דאשכחן ברייתא דייבית במקדמת האחרון: דהניא הוי לפנינו ב' נרות ודוקלת. או ב' כבות ותתכוין אותן שדולקות לכבות את זו קודם בשבת וככה את זו האחרת קודם או נתכוין על הכבות להדליק זו קודם והדליק האחרת קודם חייב הואיל ושם אחד הן הדולקת לא איכפת לו אלא אי זו שיקדים חייב. אבל היו ב' אחת דולקת ואחת כבה דהיינו ב' שמות ותתכוין להדליק קודם וקדם וכיבה בלא דעתו והדליק באותה כבייה בנשימה אחת ודוקלת כבה שבתה נפחתה שפכהה זו הלכה השלכתה והדליקה חבורתה חייב והתיא הדולק לא הויה מאחרת ככבייה כיון דבנשימה אחת הוו ויתעבירא מחשבתיה. אבל בשתי נשימות שכיבה זו קודם בנפיהא אחת והדליק האחרת בנפיהא שניה והדחתה כיון דבשתי נשימה הוי ההדלקה מאחרת הלכן פטור. ובנשימה אחת חייב פשיטא כו': ימ"ל. כיון דבנשימה אחת כיבה והדליק. נהי דאקדומו לא מקדמא ההדלקה אחורי נמי לא מאחר. אלא בחזא [נשימה כיבה והדליקה הלכן חייב: היותה גזלים בשבת. שדוקתן ממקום זה במחתה ומניחין במקום אחר חייב שתיים: אחד ספני שהוא מכבה את העליונות. גזלים כשמשימן על גבי הארץ: ומצביר את התחתונות. אותן שחיו קודם התחתות ועטמות נעש כעשוי עליונות ולחושות והיינו מצביר: כגון שנחכוין לכבות את העליונות. שחן חפצין גדולות וחשובות לצורן נמחין וכן משימן לארץ שיכבו ולהבעיר את התחתונות שהיו קודם שחיו כעשו עליונות ומתכוין כולן לאפר הואיל וזון גזלים דקים ואינו חושש להו דחיק דלא מחייב אלא חד סבר מקלקל בהבערה מפסדי שבכעירי הגחלים לאפר הוי פטור: ור' אלעזר בר' צדוק. סבר מקלקל בהבערה חייב וכן אמר ר' יוחנן בנפח שנינו

ספק אכל חלב פרק רביעי כריתות ב.

ב.

עין משפט‏ **נר מצוה**

בא א מיי' ספ"א מה' שנת ספ"ב י ע"פ:
בב ב מיי' ספ"א יא':
ל ג ד מיי' ספ"ו מה' שנות הלכ"י י:

‏‏‏‏‏←

רבינו גרשום

אמר רב יוסף ר' יוסי אליבא דר' אליעזר הכי מתני' ר' אליעזר אומר ונשים על הארץ חייב דבגמר מלאכה הוי בשיעור מלאכה גמורה דקאמר טעמא במסכת שבת חד חוט סתר דר' לא סתרי וכיון דבגמר מלאכה בעי שיעור מלאכה הילכך פטר שאני אמר מקצת עשה היום וקצתא למחר: נפש כי חטאת ולא ידע. אם חטא אם לאו כגון ספק חלב ספק שומן: מרט לזה שידע שחטא. ודאי אבל שער יודע מעין אז זו מלאכה: א"ל ר' שמעון. אדרבה ודו עיקר שער שכיבא גשם חלוני שני ששיתה ולא ידע שדאי עשה אבל לא ידע מה עשה והביא את אשמו: אבל ספק אבל חלב ספק לא סתרי וכיון דבגמר מלאכה אכלי. ודשיטא קל דמביא אשם חלוני אינו פשיטא אלא צר ושאל אם מביא אשם חלוני אם לא

שהוי לא ידע שדאי עשה: ואי הוי עלה. ביהו דקאמר צא שער עליו בספק אבל ספק לא אכל ופאי קסבר ביה ר' שמעון: חיש דהניא חטא ואינו יודע מה חטא. באויה מין מלאכה אז ספק אבל ספק לא חטא היינו ספק אבל ספק לא אכל מביא אשם חלוני: מן טעמא דהי דאמר חטא ר' לא נחלקו ר' אליעזר ור' יהושע על דבר שהוא משם אחד שהוא חייב. כגון היו לפטוי שני גפנים או ב' תאנים ותתכוין ללקוט את זו ולקט את האחרת שהוא חייב והואיל וסם אחד הוא גפן וספן או לא הניאה תאניה: על מה נחלקו על דבר שהוא משום יס שבות. כגון אם נתכוין לצבצר וקצר או לצבצר ענבים ולקט תאנים שר' יהושע מחייב ור' יהושע פטר: ר' יהודה אומר לא מיבעיא דבריו שהוא משום שם אחד דמחייב ר' אליעזר אלא אפי' ללקט תאנים ולקט ענבים כו'. דהיינו דבר שהוא משום ב' שבות אפילו הכי ר' אליעזר מחייב ור' יהושע פטר. ותמיה אני אם יפטור ביה ר' יהושע שהיו כין כן וכן ביה מלאכה עשה: א"ל ר' שמעון שזורי א"אין בודאי פטור בזה שאין כן כדברין למה נאמר אשר חטא בה דהיינו שמעך עד שחטא בה באותה מלאכה שנחכוין ודו עשה אותה שלא נתכוין אמר לו ר' יהודה חייב חטא בה הוואו פרט למתעסק בהותיחא ועלתה כיוז איסורא לרבא כדאית ליה ולאבי כדאית ליה אתא אבל (ביח) [במתקין באיסורא] תמיה אני אם יפטר בה ר' יהושע ועד כאן לא קא פטר ר' יהושע אשר משום דקסבר טעה בדברו שסבור [דערשין] מצוה כגון או כסבור שמצותו היום ואינו עד לחור הואיל וטעותו בדבר מצוה מזה אבל מתעסק בדבר דלאו מצוה ובא לדיי איסורא בשבת אפי' ר' יהושע מחייב. ותויבתא לשמואל דאמר מתעסק בשבת דברי הכל פטור: א"ל מהכא לא מצית דיוק דהבא מיט מחייב ר' אליעזר כו' תינוקות הואיל ומקלקל בחבורה בעלמא בשבת דחייבי לדברי הכל

הכא נמי גבי מילה מתעסק בחבורה דלאו דמצוי נמי חייב אבל בשאר כל מילי דשבת מתעסק פטור לדברי הכל: והא הכא דמתעסק הוא בשבת בזמן דו וליקט מין אחד מחייבי ר' אליעזר ואפי' ר' יהושע נמי לא פטר אלא ממינא למינא כי נתעסק בזמן וליקט בידו מין אחד אבל בחד מינא כגון דמתעסק בגפן זו ולקט אחרת אפי' ר' יהושע מחייב שמיין אותה מלאכה שנחכוין עשה אלאמא דמתעסק בשבת חייב: א"ל שמואל הכא במאי עסקינן דמחייב ר' אליעזר כגון שאבד מלקט מלכו. כלומר שאבד ונשתבח מלכו מה שנחכוין ללקוט תחלה כגון שנחכוין ללקוט תחלה ונשכח וכסבור תאנים בעא ללקוט וכשבשק ללקוט תאנים הלכה ויז בלא דעתו על הענבים ולקטן: דר' אליעזר סבר הכי נעשית כותנה. מה שנחכוין תחלה חייבי: ור' יהושע סבר הכי לא נעשהה בקשותו ומחשבתו שהוא ביקש תאנים וליקט ענבים אבל בעלמא אפי' בזין אחד בשלאל ליקט אותו עצמו שחשבש עליו [ואלא] שגן גפן אחד פטור לדברי הכל וכי' שב' מינין:
ס'אלא לאו מתעסק איכא בניייהו דר' יהודה סבר מתעסק. בבי האי גונא שב' מינין חייבי לדברי הכל ומשום הכי קאמר תמיה אני אם יפטור ר' יהושע בזה אלא אי זה מתעסק פטור אי כדרבא יס כדבארי: ור' שמעון שזורי סבר. במתעסק כי האי גונא שב' מינין פטר ר' יהושע אלאמא במתעסק בשבת פליגי וקשיא לשמואל דאמר דמתעסק דשבת דברי הכל פטור: לא מתעסק דברי הכל פטור והכא בתאי פליגי יו' שמעון שזורי סבר נשתבח מלקט מלכו במשם אחד. כגון ב' גפנים ותתכוין ללקט אחת ושבת אותה שהיה ברעתו ללקוט וכסבור שהאחרת רצה ללקוט וכשבשק ללקוט אותה שהיה סבור הלכה ידו על הראשונה שסקדום נתכוין דברי הכל הואיל ומין אחד נעשה כותנה: כי פליגי ב' שטות. בבי מינין דר' אליעזר סבר בשבח מלקט מלכו בבי' מינין חייב שהיו נעשה כותנה. ור' יהושע פטור דסבר לא נעשה בקשותו ומחשבתו. ור' יהודה סבר לא שנא כדבר שהוא פשוט יס אפי' במשם אחד והכי מתוין למתניתין: ר' שמעון שזורי אומר לא נחלקו כו'. על מה נחלקו על שבת מלקט מלכו בבי' מינין דר' אליעזר כו'. ורבי יהודה סבר ר' אליעזר דמחייב במשם אחד ואפי' אם נתכוין ללקט תאנים כו' דהיינו שני שמות אפי' הכי מחייב. ור' יהושע דפליג דפטר בבי' שבות הכי נמי פליג במשם אחד דפטר וקאמר ר' יהודה אפ"כ דאמינא דפליג בהרריות תמיה אני אם יפטור בה ר' יהושע בשבח מלקט מלכו בבי' מינין דלא נעשה בקשותו ומחשבתו. אבל מתעסק דשבת בעלמא דברי הכל פטור: וכא אמר ליקדם איכא בניייהו. דר' שמעון שזורי סבר עד בר שהוא משום יס שמות אם נתכוין ללקט אחת קודם והקדים וליקט חברי קודם ר' אליעזר מחייב ור' יהושע פטר ואמיר יהודה תמיה אני אם יפטר ר' יהושע במקדים דר' יהודה סבר דמקדים מחייב ר' יהושע הואיל ודעתו ללקוט שניהם מה לי אם הקדים זה או זה. ואמר לו ר' יהושע לעצמך איכ' אשר חטא בה למה נאמר אלא פרט למתעסק והקדים האחרון דפטר. אבל מתעסק דשבת דעלמא פטור לדברי הכל: והתניא. סייעא דאשכחן ברייתא דייבית במקדמת האחרון: דהניא הוי לפנינו ב' נרות ודוקלת. או ב' כבות ותתכוין אותן שדולקות לכבות את זו קודם בשבת וככה את זו האחרת קודם או נתכוין על הכבות להדליק זו קודם והדליק האחרת קודם חייב הואיל ושם אחד הן הדולקת לא איכפת לו אלא אי זו שיקדים חייב. אבל היו ב' אחת דולקת ואחת כבה דהיינו ב' שמות ותתכוין להדליק קודם וקדם וכיבה בלא דעתו והדליק באותה כבייה בנשימה אחת ודוקלת כבה שבתה נפחתה שפכהה זו הלכה השלכתה והדליקה חבורתה חייב והתיא הדולק לא הויה מאחרת ככבייה כיון דבנשימה אחת הוו ויתעבירא מחשבתיה. אבל בשתי נשימות שכיבה זו קודם בנפיהא אחת והדליק האחרת בנפיהא שניה והדחתה כיון דבשתי נשימה הוי ההדלקה מאחרת הלכן פטור. ובנשימה אחת חייב פשיטא כו': ימ"ל. כיון דבנשימה אחת כיבה והדליק. נהי דאקדומו לא מקדמא ההדלקה אחורי נמי לא מאחר. אלא בחזא [נשימה כיבה והדליקה הלכן חייב: היותה גזלים בשבת. שדוקתן ממקום זה במחתה ומניחין במקום אחר חייב שתיים: אחד ספני שהוא מכבה את העליונות. גזלים כשמשימן על גבי הארץ: ומצביר את התחתונות. אותן שחיו קודם התחתות ועטמות נעש כעשוי עליונות ולחושות והיינו מצביר: כגון שנחכוין לכבות את העליונות. שחן חפצין גדולות וחשובות לצורן נמחין וכן משימן לארץ שיכבו ולהבעיר את התחתונות שהיו קודם שחיו כעשו עליונות ומתכוין כולן לאפר הואיל וזון גזלים דקים ואינו חושש להו דחיק דלא מחייב אלא חד סבר מקלקל בהבערה מפסדי שבכעירי הגחלים לאפר הוי פטור: ור' אלעזר בר' צדוק. סבר מקלקל בהבערה חייב וכן אמר ר' יוחנן בנפח שנינו

^[1] מדברי דבית גולאס שהיה גורם מנשנה א"ל שרש יוסי איכ' למא נאמר וכו' ור' יהודה השיב לו פרט למתעסק